ДЕТСКА ГРАДИНА № 7 „ДЕТЕЛИНА”, СО РАЙОН „ТРИАДИЦА”
гр.София 1404, ул. „Деян Белишки” № 44; тел. 02/8589108; 02/8694411;
e-mail: odz.detelina@gmail.com; www.dg7detelina.com

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР НА ДГ №7 „ДЕТЕЛИНА“
ГИНКА ЗЛАТАНОВА
Със Заповед № 1035-2/16.09.2026 г.
В сила от17.09.2026 г.

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1.Настоящата Програма определя основните цели, принципи, дейности и механизми за предоставяне на равни възможности за участие в предучилищното образование и за приобщаване на всички деца в ДГ № 7 „Детелина“, независимо от техните индивидуални особености, социален и семеен статус, етническа принадлежност, език, култура, здравословно състояние, способности и потребности.

Чл. 2.Програмата е разработена в съответствие с действащата нормативна уредба в областта на предучилищното и приобщаващото образование и е част от политиката на ДГ № 7 „Детелина“ за осигуряване на подкрепяща, сигурна, позитивна и недискриминационна образователна среда.

Чл. 3.Програмата се прилага в съответствие с:

- Закона за предучилищното и училищното образование;
- Наредбата за приобщаващото образование;
- Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование;
- Закона за защита от дискриминация;
- Закона за закрила на детето;
- Закона за хората с увреждания;
- Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021–2030 г.);
- действащите стратегически и оперативни документи в областта на приобщаващото образование, равнопоставеността, превенцията на насилието и защитата на децата;
- други действащи нормативни и методически документи, относими към подкрепата за личностно развитие и работата с деца от уязвими групи.

Действащата Наредба за приобщаващото образование регламентира условията и реда за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Чл. 4.Програмата се реализира при спазване на принципите на:

1. равенство и недискриминация;
2. зачитане на индивидуалността и достойнството на всяко дете;
3. най-добрия интерес на детето;
4. приемане на различието като ценност;
5. недопускане на стигматизация и изолация;
6. достъпност на образователната среда;
7. партньорство между детската градина, семейството и институциите;
8. ранно идентифициране на потребностите;
9. превенция на отпадането и ограничаването на участието на детето;
10. насърчаване на детското участие и активност;
11. индивидуален подход и съобразяване с потребностите и възможностите на всяко дете.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Основна цел

Осигуряване на равни възможности за пълноценно участие в предучилищното образование и създаване на приобщаваща, подкрепяща и недискриминационна среда за всяко дете в ДГ № 7 „Детелина“.

2.2. Специфични цели

1. Осигуряване на условия за достъп и участие на всяко дете в образователния процес.
2. Ранно идентифициране на затруднения, рискове и потребности от подкрепа.
3. Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие съобразно индивидуалните потребности.
4. Подпомагане развитието на социалните, емоционалните, комуникативните и познавателните умения на децата.
5. Подкрепа на деца със специални образователни потребности, деца в риск, деца с хронични заболявания и деца с изявени дарби.
6. Създаване на условия за пълноценно участие на деца от различни етнокултурни общности, деца от семейства в затруднено социално или икономическо положение, деца мигранти и деца, търсещи или получили международна закрила.
7. Превенция на дискриминацията, насилието, тормоза, изолацията и стигматизацията.
8. Подкрепа на положителната самооценка и чувството за принадлежност към детската градина.
9. Развитие на позитивен климат в групите и отношения, основани на уважение, сътрудничество и взаимопомощ.
10. Активно включване на родителите като партньори в процеса на приобщаване.
11. Повишаване на компетентностите на педагогическите специалисти за работа с разнообразни детски потребности.
12. Развитие на интеркултурната компетентност и приемането на различията.

III. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

В Програмата се включват всички деца, които поради индивидуални, социални, семейни, здравословни, образователни или други обстоятелства се нуждаят от допълнително внимание, подкрепа или адаптиране на образователната среда.

Към целевите групи могат да бъдат отнесени:

- деца със специални образователни потребности;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск;
- деца с изявени дарби;
- деца с комуникативни нарушения;
- деца с двигателни или сензорни затруднения;
- деца, преживели или изложени на риск от насилие;
- деца, живеещи в условия на социална или икономическа уязвимост;
- деца от различни етнически и етнокултурни общности;
- деца мигранти и деца, търсещи или получили международна закрила;
- деца с недостатъчно владеене на български език;
- деца, преживяващи трудности при адаптацията и социализацията;
- деца, които поради семейни или други обстоятелства се нуждаят от допълнителна подкрепа;
- други деца с идентифицирани индивидуални потребности.

Важно: принадлежността към определена социална, етническа или друга група сама по себе си не е основание детето да бъде определяно като дете с проблем. Подкрепата се предоставя въз основа на реално установени потребности и в съответствие с индивидуалните особености на детето.

IV. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Подкрепата за личностно развитие се предоставя на всички деца в зависимост от техните индивидуални потребности и се осъществява чрез обща и допълнителна подкрепа.

МОН определя подкрепата за личностно развитие като средство за осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на всяко дете.

4.1. Обща подкрепа за личностно развитие

Общата подкрепа се предоставя на всички деца и има превантивен, развиващ и подкрепящ характер.

Тя включва:

1. дейности за психическо и физическо здраве;
2. дейности за развитие на социални и емоционални умения;
3. позитивна дисциплина;
4. дейности за превенция на насилието и тормоза;
5. дейности за превенция на обучителни затруднения;
6. ранно идентифициране на затрудненията;
7. консултиране и взаимодействие с родителите;
8. логопедична и психологическа подкрепа, когато е приложимо;
9. дейности за развитие на интересите и способностите на децата;
10. занимания по интереси;
11. участие в културни, спортни, творчески и образователни инициативи;
12. библиотечни и литературни дейности;
13. дейности за развитие на функционалната грамотност;
14. дейности за формиране на позитивна самооценка;
15. насърчаване на взаимопомощта и сътрудничеството между децата;
16. дейности за развитие на интеркултурна компетентност;
17. подкрепа за адаптацията на новопостъпили деца;
18. поощряване на постиженията и усилията на децата.

В ДГ № 7 „Детелина“ детската библиотека се използва като ресурс за развитие на езиковата и функционалната грамотност, любовта към книгата, въображението и комуникативните умения.

V. ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на установени индивидуални потребности и съобразно изискванията на действащата нормативна уредба.

Допълнителна подкрепа се предоставя на:

1. деца със специални образователни потребности;

2. деца в риск;
3. деца с изявени дарби;
4. деца с хронични заболявания.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез **план за подкрепа**, изготвен за конкретното дете.

Тя може да включва:

- работа с детето по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- логопедична терапия и рехабилитация на комуникативните нарушения;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна физическа и архитектурна среда;
- предоставяне на специализирани технически средства, оборудване и дидактически материали;
- ресурсно подпомагане;
- други дейности съобразно индивидуалните потребности на детето.

При необходимост могат да бъдат включвани специалисти – ресурсен учител, психолог, логопед и други педагогически или непедагогически специалисти съобразно конкретните потребности.

Когато необходимата подкрепа не може да бъде осигурена в детската градина, се предприемат действия за нейното осигуряване чрез компетентните институции и структури съгласно действащата нормативна уредба.

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПОДКРЕПАТА

6.1. Координатор

Директорът определя със заповед координатор за организацията и координацията на процеса на предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Координаторът:

- организира взаимодействието между педагогическите специалисти;
- координира процеса по идентифициране на потребностите;
- подпомага работата на екипите за подкрепа;
- координира взаимодействието с родителите;
- подпомага взаимодействието с външни институции и специалисти;
- участва в проследяването на резултатите от предоставената подкрепа;
- съдейства за документирането и отчетността на дейностите.

6.2. Екип за подкрепа

При необходимост се създава екип за подкрепа за личностно развитие на конкретното дете.

В екипа могат да участват:

- учител/и на детето;
- психолог;
- логопед;
- ресурсен учител;
- други педагогически специалисти;
- други специалисти според индивидуалните потребности;
- родителят като активен партньор.

Екипът определя конкретните цели, дейности, форми и срокове за подкрепа и проследява развитието на детето.

VII. РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ

ДГ № 7 „Детелина“ приема родителите като активни партньори в процеса на приобщаване.

Работата с родителите включва:

1. индивидуални консултации;
2. срещи и дискусии;
3. информиране за възможностите за подкрепа;
4. включване на родителите при изработване и изпълнение на плана за подкрепа;
5. „Училище за родители“;
6. тематични срещи по въпроси на детското развитие;
7. дейности за насърчаване на позитивното родителство;
8. съвместни празници, инициативи и дейности;
9. обратна връзка относно напредъка и потребностите на детето.

При възникване на проблем се търси решение чрез диалог, партньорство и защита на най-добрия интерес на детето.

VIII. ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА ОТ РАЗЛИЧНИ ЕТНИЧЕСКИ И ЕТНОКУЛТУРНИ ОБЩНОСТИ

ДГ № 7 „Детелина“ създава условия за приемане на културното многообразие и за изграждане на позитивни отношения между децата.

Дейностите включват:

- запознаване с различни култури и традиции;
- празници и инициативи, представящи културното многообразие;
- четене на детска литература от различни културни традиции;
- музикални и художествени дейности;
- игри за взаимодействие и сътрудничество;
- дейности за развитие на социално-емоционалната интелигентност;
- формиране на уважение към различието;
- недопускане на стереотипи и дискриминационно отношение;
- активна работа с родителите.

При реализиране на дейностите се използват ресурсите и добрите практики от инициативите и проектите на ДГ № 7 „Детелина“, насочени към ценностно-ориентирана образователна интеграция и интеркултурно образование.

IX. ПРЕВЕНЦИЯ НА ДИСКРИМИНАЦИЯТА, НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА

ДГ № 7 „Детелина“ не допуска дискриминация, унизително отношение, насилие или тормоз спрямо дете.

Прилагат се:

- правила за позитивно взаимодействие;
- позитивна дисциплина;
- наблюдение на взаимоотношенията между децата;
- ранно идентифициране на конфликтни ситуации;
- индивидуална и групова работа;
- работа с родителите;
- взаимодействие с компетентните институции при необходимост;
- действия съгласно вътрешните правила на детската градина за превенция и противодействие на насилието и тормоза.

X. ДОСТЪПНА И ПОДКРЕПЯЩА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

ДГ № 7 „Детелина“ предприема действия за осигуряване на:

- физическа достъпност;
- безопасна и сигурна среда;
- подходящо оборудване;
- адаптиране на средата според потребностите;
- достъп до образователни ресурси;
- спокойна и позитивна психологическа среда;
- условия за участие на всяко дете в живота на групата и детската градина.

XI. РАЗВИТИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

ДГ № 7 „Детелина“ планира и реализира квалификационни дейности за:

- приобщаващо образование;
- работа с деца със СОП;
- социално-емоционално учене;
- работа с деца от различни етнокултурни общности;
- интеркултурно образование;
- работа в мултикултурна среда;
- превенция на насилието и тормоза;
- позитивна дисциплина;
- работа с родители;
- ранно идентифициране на обучителни затруднения;
- подкрепа на деца с изявени дарби;
- превенция на отпадането и ограничаването на участието.

Дейностите се включват в плана за квалификация на детската градина.

XII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

№	Дейност	Срок	Отговорник	Индикатор/резултат

1	Идентифициране на деца, нуждаещи се от подкрепа	Постоянен	Учители, координатор, специалисти	Идентифицирани потребности
2	Наблюдение и проследяване на адаптацията и развитието на децата	Постоянен	Учители	Документирана обратна връзка
3	Определяне на координатор по подкрепата	До 01.10.2026 г.	Директор	Издадена заповед
4	Екипна работа между педагогическите специалисти	Постоянен	Координатор, учители, специалисти	Проведени екипни срещи
5	Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие	Постоянен	Учители и специалисти	Проведени дейности
6	Оценяване на индивидуалните потребности при необходимост	При необходимост	Екип за подкрепа	Извършена оценка
7	Изготвяне и изпълнение на план за подкрепа	При необходимост	Екип за подкрепа	Изготвен план
8	Логопедична подкрепа и консултиране	Целогодишно	Логопед	Проведени дейности
9	Психологическа подкрепа и консултиране	Целогодишно	Психолог	Проведени дейности
10	Ресурсно подпомагане	При необходимост	Ресурсен учител	Реализирана подкрепа
11	Дейности за развитие на социално-емоционални умения	Целогодишно	Учители, психолог	Проведени дейности
12	Дейности за интеркултурно образование	Целогодишно	Учители	Проведени инициативи
13	Подкрепа на деца от етнокултурни общности	Целогодишно	Учители	Активно участие на децата
14	Подкрепа на деца с недостатъчно владеене на български език	При необходимост	Учители, специалисти	Подобрена комуникация
15	Дейности за деца с изявени дарби	Целогодишно	Учители	Участие в инициативи
16	Дейности за превенция на насилието и тормоза	Целогодишно	Директор, учители, психолог	Превантивни дейности
17	Дейности за превенция на ранното напускане	Целогодишно	Директор, учители	Проследяване на отсъствията и участие

18	Дейности на детската библиотека	Целогодишно	Учители	Проведени литературни дейности
19	Занимания по интереси	Целогодишно	Учители	Участие на децата
20	Организиране на „Училище за родители“	По график	Директор, екип	Проведени срещи
21	Индивидуално консултиране на родители	При необходимост	Учители, психолог, логопед	Проведени консултации
22	Квалификация на педагогическите специалисти	По плана за квалификация	Директор	Проведени обучения
23	Съвместни дейности с външни институции и организации	По график	Директор, координатор	Реализирани партньорства
24	Проследяване на резултатите от предоставената подкрепа	Периодично	Координатор, екип	Отчетен напредък
25	Годишен анализ на изпълнението на Програмата	Края на учебната година	Директор, педагогически съвет	Изготвен анализ

XIII. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ИНСТИТУЦИИ

При необходимост ДГ № 7 „Детелина“ взаимодейства с:

- Регионално управление на образованието – София-град;
- Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование;
- Дирекция „Социално подпомагане“ – отдел „Закрила на детето“;
- Столична община и районната администрация;
- Центрове за подкрепа за личностно развитие;
- здравни институции и медицински специалисти;
- МВР и други компетентни институции при наличие на законово основание;
- неправителствени организации;
- други партньорски организации и специалисти.

Взаимодействието се осъществява при спазване на нормативните изисквания, професионалната компетентност на институциите и принципа за защита на най-добрия интерес на детето.

XIV. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Изпълнението на Програмата се проследява чрез:

1. наблюдение на участието и развитието на децата;
2. анализ на идентифицираните потребности;
3. проследяване на реализираната подкрепа;
4. обратна връзка от педагогическите специалисти;

5. обратна връзка от родителите;
6. анализ на участието на децата в дейности;
7. проследяване на отсъствията и причините за тях;
8. анализ на случаите на конфликти, насилие и тормоз;
9. анализ на резултатите от плановете за подкрепа;

Резултатите от мониторинга се използват за планиране на последващи дейности и за актуализиране на Програмата при необходимост.

XV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В резултат от изпълнението на Програмата се очаква:

- всяко дете да има равни възможности за участие в образователния процес;
- подобряване на адаптацията и социализацията на децата;
- ранно идентифициране на потребностите от подкрепа;
- повишаване ефективността на общата и допълнителната подкрепа;
- подобряване на взаимодействието между детската градина и семейството;
- повишаване на социално-емоционалните компетентности на децата;
- развитие на уважение към различията;
- намаляване на проявите на изолация, дискриминация и тормоз;
- по-активно участие на родителите;
- повишаване на професионалната компетентност на педагогическите специалисти;
- по-ефективно взаимодействие между детската градина и институциите;
- създаване на устойчива приобщаваща култура в ДГ № 7 „Детелина“.

XVI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1.Настоящата Програма се приема от педагогическия съвет и се утвърждава със заповед на директора на ДГ № 7 „Детелина“.

§ 2.Програмата се актуализира при промени в нормативната уредба, при промяна на потребностите на децата или при установена необходимост от промяна на организацията на подкрепата.

§ 3.За изпълнението на Програмата отговорност носят директорът, координаторът, педагогическите специалисти и всички служители на ДГ № 7 „Детелина“ в рамките на техните правомощия и професионални задължения.

§ 4.Програмата се реализира в партньорство с родителите и при необходимост с компетентните институции и организации.

§ 5.Програмата е част от цялостната политика на ДГ № 7 „Детелина“ за качество на предучилищното образование, равен достъп, приобщаване, превенция на насилието и подкрепа за личностното развитие на всяко дете.

ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В ДГ № 7 „ДЕТЕЛИНА“ Е ПРИЕТА НА ЗАСЕДАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ –
ПРОТОКОЛ № 1 /16.09.2025 г.